

СОЦІО-ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕГІОНАЛЬНИХ ЛОГІСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ

На сучасному етапі розвитку економіки України одним із важливих напрямів діяльності країни є забезпечення сталого розвитку її регіонів. До одного з таких напрямів можна віднести процес формування та впровадження регіональних логістичних систем.

Науковці зазначають, що «основою стратегії формування регіональної логістичної системи регіону є створення передумов для розвитку РЛС та забезпечення логістизації економіки регіону шляхом формування системи управління матеріальними й інформаційними потоками, яка б забезпечувала доведення потрібного товару необхідної якості у необхідній кількості в обумовлені місце і час з мінімальними витратами». На нашу думку, це твердження є правильним, але не враховує необхідність зменшення навантаження на навколишнє природне середовище. Таким чином, ще одним важливим завданням при формуванні та функціонуванні РЛС є постачання товару в системі «виробник-посередник-споживач» з урахуванням мінімального впливу на навколишнє природне середовище.

Вважається, що основою формування регіональних логістичних систем мають стати логістичні центри. Саме вони нададуть можливість знизити логістичні витрати підприємства на зберігання, транспортування продукції. При виборі місця розташування логістичних центрів важливо враховувати:

- обсяги товарообороту та продукції, що буде зберігатися на складі;
- постачальників та споживачів продукції;
- інтенсивність вантажопотоків та терміни зберігання;
- можливість утилізації непотрібної тари та упаковки;
- транспортну доставку до споживачів.

Діяльність регіональних логістичних центрів (РЛЦ) надасть можливість істотно підвищити якість та ефективність транспортних процесів при здійсненні перевезень як на регіональному, так і на міжрегіональному рівні, а також зменшити навантаження на навколишнє середовище внаслідок оптимізації транспортних маршрутів.

Оптимальне розташування РЛЦ мають забезпечувати доцільні відстані на транспортних маршрутах між логістичними об'єктами, що дозволяють підвищити економічну ефективність перевезень, оптимізувати час на здійснення сервісних процедур, а також дотримуватися вимог до режиму праці та відпочинку водіїв, що зменшить кількість простоїв та аварій.

Вибір розташування РЛЦ є найбільш доцільним поблизу залізничних магістралей і перетину їх з автомагістралями, зі своїм виходом до головної мережі. Не менш важливою в функціонуванні логістичного центру є діяльність логіста-оператора, від якого залежить насамперед призначення оптимального, а саме більш короткого, більш швидкого та більш дешевого маршруту постачання товару споживачам. Однією з важливих функцій діяльності логістичних операторів РЛЦ мають бути групування потенційних клієнтів до "критичної маси" перевезень шляхом об'єднання індивідуальних партій вантажу.

Таким чином, можна зазначити, що завдяки оптимальному розташуванню РЛЦ можна отримати такі позитивні результати:

- економічні: економічне зростання регіону, скорочення витрат, площ і часу на всі операції, а також концентрація зусиль на підвищенні конкуренції;
- соціальні: скорочення безробіття за рахунок створення додаткових робочих місць;
- екологічні: ефективне використання землі, яка є непридатною для ведення сільського господарства; вибір оптимального рухомого складу вантажівок, скорочення автотранспорту та зниження завантаженості автодоріг, а також паралельне використання залізничного транспорту на далеких дистанціях та неможливості під'їзних шляхів;
- регіональні: створення потужного транспортного вузла, ефективне використання землі, підвищення привабливості;
- транспортні: використання різних видів транспортування вантажів; можливість обробки транзитних потоків; консолідація транспортних систем регіонів і централізація їх управління.

Отже, можна зробити висновок, що РЛЦ мають бути еколого-орієнтованими, повинні орієнтуватися на оптимальну кількість транспорту, зменшувати час обробки вантажів, дотримуватися більш коротких відстаней транспортування та намагатися використовувати прямі маршрути доставки. Можна зазначити, що при більш коротких термінах

доставки вантажів зменшується навантаження на навколишнє середовище та вартість перевезення за рахунок зменшення витрат на зберігання, простої, а також транспортування.